

TÜBİTAK

**TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU
BİLİM İNSANI DESTEKLEME DAİRE BAŞKANLIĞI**

**17. ULUSAL KİMYA OLİMPİYATI - 2009
BİRİNCİ AŞAMA SINAVI**

**Soru kitapçığı türü
B**

26 Nisan 2009 Pazar, 09.30-12.00

SINAVLA İLGİLİ UYARILAR:

- Bu sınav çoktan seçmeli 50 sorudan oluşmaktadır.
- Cevap kağıdınıza size verilen soru kitapçığının türünü gösteren harfi işaretlemeyi unutmayınız.
- Her sorunun sadece bir cevabı vardır. Doğru cevabınızı, cevap kağıdınızdaki ilgili kutucuğu tamamen karalayarak işaretleyiniz.
- **Her soru eşit değerde olup, dört yanlış cevap bir doğru cevabı götürcektir.**
- Sınavda **hesap makinesi** kullanmak serbesttir, bunun dışında herhangi bir yardımcı materyal ya da karalama kağıdı kullanılması yasaktır. Soru kitapçığındaki boşlukları karalama için kullanabilirsiniz.
- Periyodik çizelge ve gerekli sabitler soru kitapçığının ilk sayfasındadır.
- Sınav süresince görevlilerle konuşulması ve soru sorulması, öğrencilerin birbirlerinden kalem, silgi vb. şeyler istemeleri yasaktır.
- Sorularda bir yanlışın olması düşük bir olasılıktır. Böyle bir şeyin olması durumunda sınav akademik kurulu gerekeni yapacaktır. Bu durumda size düşen, en doğru olduğuna karar verdiğiniz seçeneği işaretlemenizdir. Ancak, sınava giren aday eğer bir sorunun yanlış olduğundan emin ise itiraz için, sınav soruları ve cevap anahtarı TÜBİTAK'ın internet sayfasında (<http://www.tubitak.gov.tr/>) yayımlandıktan sonra 5 işgünü içerisinde, kanıtları ile birlikte, TÜBİTAK'a başvurması gerekir; bu tarihten sonra yapılacak başvurular işleme konmayacaktır. Sadece sınava giren adayın sorulara itiraz hakkı vardır, üçüncü kişilerin sınav sorularına itirazı işleme alınmayacaktır.
- Ulusal Kimya Olimpiyatı – 2009 Birinci Aşama Sınavında sorulan soruların üçüncü kişiler tarafından kullanılması sonucunda doğacak olan hukuki sorunlardan TÜBİTAK ve Olimpiyat Komitesi sorumlu tutulamaz. Olimpiyat komitesi, bu tip durumlarda sorular ile ilgili görüş bildirmek zorunda değildir.
- Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye teşebbüs eden ve kopya verenlerin kimlikleri sınav tutanağına yazılacak ve bu kişilerin sınavları geçersiz sayılacaktır.
- Sınav başladıktan sonraki ilk yarım saat içinde sınav salonundan ayrılmak yasaktır.
- Sınav süresince sınava giriş belgenizi ve resimli bir kimlik belgesini masanızın üzerinde bulundurunuz.
- Sınav salonundan ayrılmadan önce cevap kağıdınızı görevlilere teslim etmeyi unutmayınız.

Başarılar Dileriz.

PERİODİK TABLO

IA 1																						0 18
1 H 1,0	IIA 2																					2 He 4,0
3 Li 6,9	4 Be 9,0											5 B 10,8	6 C 12,0	7 N 14,0	8 O 16,0	9 F 19,0	10 Ne 20,2					
11 Na 23,0	12 Mg 24,3	IIIB 3	IVB 4	VB 5	VIB 6	VIIIB 7	← 8	VIII 9	→ 10	IB 11	IIB 12	13 Al 27,0	14 Si 28,1	15 P 31,0	16 S 32,1	17 Cl 35,5	18 Ar 39,9					
19 K 39,1	20 Ca 40,1	21 Sc 45,0	22 Ti 47,9	23 V 50,9	24 Cr 52,0	25 Mn 54,9	26 Fe 55,8	27 Co 58,9	28 Ni 58,7	29 Cu 63,5	30 Zn 65,4	31 Ga 69,7	32 Ge 72,6	33 As 74,9	34 Se 79,0	35 Br 79,9	36 Kr 83,8					
37 Rb 85,5	38 Sr 87w	39 Y 88,9	40 Zr 91,2	41 Nb 92,9	42 Mo 95,9	43 Tc 98,6	44 Ru 101,1	45 Rh 102,9	46 Pd 106,4	47 Ag 107,9	48 Cd 112,4	49 In 114,8	50 Sn 118,7	51 Sb 121,8	52 Te 127,6	53 I 126,9	54 Xe 131,3					
55 Cs 132,9	56 Ba 137,3	57 La 138,9	72 Hf 178,5	73 Ta 180,9	74 W 183,8	75 Re 186,2	76 Os 190,2	77 Ir 192,2	78 Pt 195,1	79 Au 197,0	80 Hg 200,6	81 Tl 204,4	82 Pb 207,2	83 Bi 208,2	84 Po (210)	85 At (210)	86 Rn (222)					
87 Fr (223)	88 Ra 226,0	89 Ac (227)	104 Rf (261)	105 Ha (262)																		
			58 Ce 140,1	59 Pr 140,9	60 Nd 144,2	61 Pm (145)	62 Sm 150,4	63 Eu 152,0	64 Gd 157,2	65 Tb 158,9	66 Dy 162,5	67 Ho 164,9	68 Er 167,3	69 Tm 168,9	70 Yb 173,0	71 Lu 175,0						
			90 Th 232,0	91 Pa 231,0	92 U 238,0	93 Np 237,0	94 Pu (244)	95 Am (243)	96 Cm (247)	97 Bk (247)	98 Cf (251)	99 Es (254)	100 Fm (257)	101 Md (256)	102 No (254)	103 Lr (257)						

Bazı sabitler:

$$R = 0,082 \text{ L.atm/(K.mol)} = 8,314 \text{ J/(K.mol)}$$

$$N_A = 6,02 \times 10^{23} / \text{mol}$$

$$h = 6,63 \times 10^{-34} \text{ J.s}$$

$$c = 3,00 \times 10^8 \text{ m/s}$$

$$1F = 96500 \text{ C}$$

$$K_w = 1,0 \times 10^{-14}$$

$$m_e = 9,1 \times 10^{-31} \text{ kg}$$

$$1 \text{ atm} = 760 \text{ torr} = 101325 \text{ Pa}$$

$$1 \text{ nm} = 1,0 \times 10^{-9} \text{ m}$$

$$1 \text{ pm} = 10^{-12} \text{ m}$$

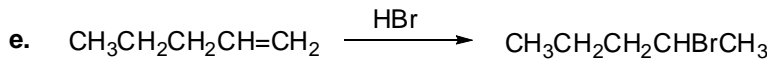
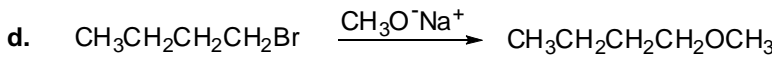
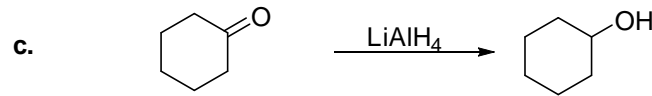
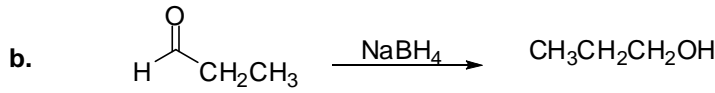
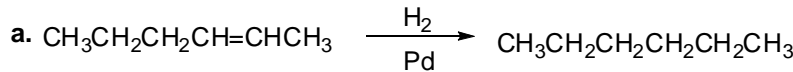
1. Aşağıdaki alkenlerden hangisine asit katalizörlüğünde su katıldığında ikinci dereceden **alkol oluşmaz**?

- sikloheksen
- 2-Metilpropen
- 2-büten
- 1-penten
- 3-metil-1-büten

2. Kapalı formülü $C_3H_6Br_2$ olan organik bileşiğin **kaç tane yapısal izomeri** vardır?

- 3
- 5
- 4
- 6
- 2

3. Aşağıdakilerden hangisi bir **yer değiştirme tepkimesidir**?

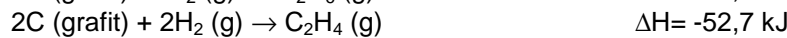
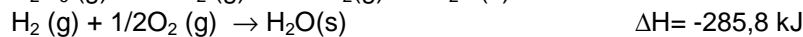
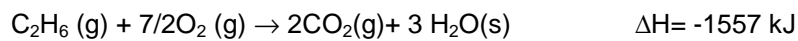
4. Aşağıdaki organik bileşiklerden hangisi **karbonil grubu içermez**?

- Ester
- Amit
- Keton
- Karboksilik asit
- Eter

5. Aşağıdaki tepkimelerden hangisinde brom rengi kaybolmaz?

- Propen** ve Br_2 tepkimesi
- 2-Pentin** ve Br_2 tepkimesi
- 1,3-Bütadien** ve Br_2 tepkimesi
- Hekzan** ve Br_2 tepkimesi
- Benzen** ve $FeBr_3-Br_2$ tepkimesi

6. Aşağıda verilen 298 K' deki termokimyasal verileri kullanarak, $C_2H_4(g)$ ' in $O_2(g)$ ile 298 K'de yanması sonucundaki **entalpi değişimini** kJ/mol cinsinden hesaplayınız.

- 580,3
- 340,7
- 2160,4
- 875,1
- 1303

7. 60 mL 0,30 M asetik asit (CH_3COOH) çözeltisine 180 mL 0,10 M NaOH çözeltisi eklenmektedir. Bu çözeltinin **pH** değerini hesaplayınız. ($K_a=1,75 \times 10^{-5}$)
- 8,8
  - 2,9
  - 4,8
  - 7,0
  - 9,2
8. Saf suyun içine katı NiS eklenerek hazırlanmış bir karışım için aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?
- Çözeltiye asit katılırsa NiS'ün çözünürlüğü artar.
  - Çözeltiye asit katılırsa çürük yumurta kokusu oluşur.
  - Katı ile dengedeki çözelti zayıf asit özelliği gösterir.
  - Çözeltiye baz katılırsa NiS'ün çözünürlüğü azalır.
  - Katı ile dengedeki çözeltiye katı eklenmesi çözünürlüğü etkilemez.
9. ^{238}U çekirdiği ^{206}Pb çekirdeğine bozunurken 8 alfa parçacığı da açığa çıkmaktadır. Bu bozunum için aşağıdaki yargılardan hangisi **doğrudur**?
- Bozunum sırasında aynı zamanda 2 proton açığa çıkmaktadır
  - Bozunum sırasında aynı zamanda 6 $_{-1}^0\beta$ açığa çıkmaktadır
  - Bozunum sırasında aynı zamanda 3 nötron açığa çıkmaktadır
  - Bozunum sırasında aynı zamanda 8 nötron açığa çıkmaktadır
  - Bozunum sırasında aynı zamanda 4 $_{-1}^0\beta$ açığa çıkmaktadır
10. Bir çözelti eşit ağırlıkta benzen, (C_6H_6) ve toluen, ($\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_3$) içermektedir. Bu çözelti ile denge halindeki **buharda benzenin mol kesrini** hesaplayınız. Bu sıcaklıktaki benzenin ve toluenin buhar basınçları sırası ile 75 torr ve 22 torr'dur. Çözeltinin ideal olarak davrandığını varsayınız.
- 0,35
  - 0,80
  - 0,50
  - 0,63
  - 0,91
11. Bir çözelti 1,25 m $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$ ve 1,50 m $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ içermektedir. Çözeltinin **kaynama noktasındaki değişim** kaç $^\circ\text{C}$ 'dir? ($K_k=0,52^\circ\text{C}/m$). Çözeltinin ideal olarak davrandığını ve $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$ 'ın tamamının çözündüğünü varsayınız.
- 0,72
  - 1,43
  - 2,73
  - 1,17
  - 0,52
12. NH_4Cl çözeltisinin **asidik özelliğini** tanımlayınız.
- Zayıf asidik
  - Zayıf bazik
  - Nötr
  - Kuvvetli asidik
  - Kuvvetli bazik
13. Aşağıdaki atom veya iyonlardan hangisinde **paramanyetik** özellik en fazladır?
- Fe^{2+}
  - N
  - Mn
  - F
  - Co^{3+}

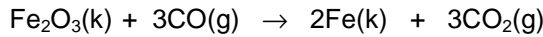
14. Organik bir bileşiğin 1,561 g'ı 300 g suda çözülmüş ve elde edilen çözeltinin donma noktası $-0,020\text{ }^{\circ}\text{C}$ olarak ölçülmüştür. Bu bileşiğin % 41,8 C, % 4,7 H, % 30,9 O ve % 16,3 N içerdiği saptandığına göre bileşiğin **molekül formülünü** bulunuz. ($K_d=1,86^{\circ}\text{C/m}$).

- a. $\text{C}_{18}\text{H}_{22}\text{O}_{11}\text{N}_5$
- b. $\text{C}_{18}\text{H}_{26}\text{O}_9\text{N}_7$
- c. $\text{C}_{17}\text{H}_{26}\text{O}_{16}\text{N}_7$
- d. $\text{C}_{19}\text{H}_{22}\text{O}_{10}\text{N}_5$
- e. $\text{C}_{18}\text{H}_{24}\text{O}_{10}\text{N}_6$

15. pH'sı 6,0 'ya tamponlanmış, 0.01 M cıva (Hg^{2+}) ve 0.01 M kalsiyum (Ca^{2+}) içeren bir çözeltiye küçük hacimlerde 0,01 M etilendiamintetraasetik asit (EDTA) eklenmektedir. pH 6,0 'da cıva ve kalsiyumun EDTA ile oluşturdıkları komplekslerin oluşum sabitleri sırasıyla $K_{\text{Hg-EDTA}} = 6,3 \times 10^{23}$ ve $K_{\text{Ca-EDTA}} = 5,0 \times 10^{12}$ olduğuna göre aşağıdaki yargılardan hangisi **doğrudur**?

- a. EDTA ilavesi ile önce Ca-EDTA kompleksi oluşur.
- b. EDTA ilavesi ile hem Ca-EDTA hem de Hg-EDTA kompleksi birlikte oluşur.
- c. Cıvanın tamamı kompleks oluşturduktan sonra Ca-EDTA kompleksi oluşur.
- d. Verilen derişimlerde kompleks oluşmaz.
- e. Cıva-EDTA kompleksi oluşur, fakat Ca-EDTA kompleksi asla oluşmaz.

16. Bir deneyde, 12,77 g Fe_2O_3 ve 3,67 L ve 1,00 atm basınçtaki CO(g) ile 25°C 'de tepkimeye girdiği zaman 2,79 g Fe elde edilmiştir. Tepkimenin **% verimini** hesaplayınız.

- a. 38,0
- b. 72,1
- c. 60,0
- d. 50,0
- e. 12,0

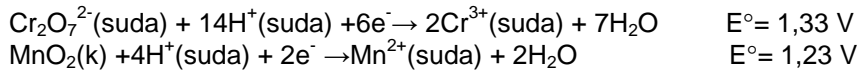
17. X ve Y arasında gerçekleşen tek basamaklı bir tepkime için 298 K'de yapılan deneylerde elde edilen sonuçlar Tabloda verilmiştir. Bu verilere göre aşağıdaki yargılardan hangisi(leri) **doğrudur**?

Deney	[X] mol/L	[Y] mol/L	İlk hız ($\text{mol.L}^{-1}.\text{sn}^{-1}$)
1	0,02	0,2	$1,2 \times 10^{-4}$
2	0,02	0,1	$6,0 \times 10^{-5}$
3	0,01	0,2	$3,0 \times 10^{-5}$

- I. Hacim yarıya indirilirse hız 4 kat artar.
- II. Tepkime denklemi $2\text{X} + \text{Y} \rightarrow \text{X}_2\text{Y}$ dir.
- III. Hız sabiti $1,5 \text{ L}^2.\text{mol}^{-2}.\text{sn}^{-1}$ dir.

- a. Yalnız I
- b. Yalnız II
- c. I ve III
- d. II ve III
- e. I, II ve III

18. Aşağıda verilen yarı tepkimelerden yararlanılarak 298 K de hazırlanan bir pilde, $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ asidik ortamda Cr^{3+} indirgenmektedir. Pil tepkimesi dengeye ulaştığında $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$ ve Mn^{2+} nin derişimleri 0,10 M ve Cr^{3+} derişimi 1,2 M olarak ölçülmüştür. Denge de katot bölmesindeki **pH** 'yı hesaplayınız.

- a. 2,0
- b. 3,0
- c. 12,0
- d. 11,0
- e. 7,0

19. Alüminyum metali yüzey merkezli kübik birim hücre olarak kristalleşmektedir. Al atomunun yarı çapı 143 pm olduğuna göre **yoğunluğunu** g/cm³ cinsinden hesaplayınız.
- 3.8
  - 1.5
  - 4.1
  - 2.7
  - 5.1
20. He gazı 25 °C'de ve 1,0 atm sabit basınçta 210,0 J ısı alarak 10,0 L den 20,0 L genişlemektedir. **İç enerji değişimini**, ΔE, J biriminde hesaplayınız.
- 200
  - 803
  - 1223
  - 200
  - 560
21. Aşağıdaki tepkimelerin hangisi sonucunda **gaz fazında bir ürün oluşabilir**?
- NaHCO₃(aq) + HBr(aq) →
  - AlCl₃(aq) + HNO₃(aq) →
  - K₂HPO₄(aq) + HI(aq) →
  - Au(s) + HNO₃(aq) →
  - NaOH(aq) + H₂SO₄(aq) →
22. pH'sı 13,6 olan 60,0 mL Ca(OH)₂ çözeltisindeki kalsiyumu, kalsiyum karbonat olarak çöktürmek için 0,40 M Na₂CO₃ çözeltisinden **kaç mL** kullanılması gerekir?
- 30
  - 60
  - 70
  - 10
  - 50
23. Bir H₂SO₄ çözeltisinin molaritesi 5,83 M, molalitesi ise 7,69 m olduğuna göre **yoğunluğunu** g/cm³ biriminde hesaplayınız.
- 1,86
  - 1,33
  - 1,05
  - 1,17
  - 1,52
24. A maddesinin üçlü noktası 70°C ve 0,80 atm, kritik noktası ise 360°C ve 4,0 atm'dir. A'nın yoğunluğu katı fazda 1,25 g/cm³ sıvı fazda ise 1,1 g/cm³ dür. Bu durumda aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?
- Üçlü noktada katı, sıvı ve gaz dengededir.
  - 5 atm ve 370°C A sıvılaştırılmaz.
  - Katı sıvı içinde batar.
  - Eğer sıcaklık 40°C'den 250°C'ye 0,70 atm sabit basınçta arttırılırsa katı erir.
  - Katı sıvı denge çizgisinin pozitif eğimi vardır.
25. S—Cl, S—Br, Se—Cl, Se—Br, Te—I kimyasal bağlarından hangisi en **polardır**?
- S—Cl
  - S—Br
  - Se—Cl
  - Se—Br
  - Te—I

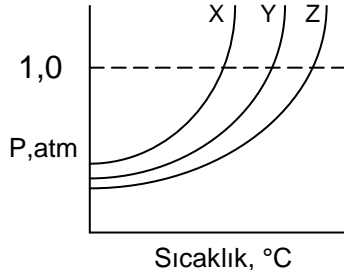
26. Tiyosiyanat iyonunun, NCS^- , en çok tercih edilen Lewis yapısında azot atomunun **formal yükü** nedir?
- 1
  - 2
  - 1
  - 2
  - 0
27. A^{3+} ve B^{3-} iyonları izoelektroniktir. Eğer B'nin elektron sayısı 15 ise A^{2+} nin **elektron dizilimi** aşağıdakilerden hangisidir?
- $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 4p^1$
  - $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^1$
  - $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4s^2 3d^1$
  - $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^3$
  - $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^1$
28. Elementlerin iyonik yarıçapları hakkında aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?
- Te^{2-} iyonunun yarıçapı Se^{2-} iyonunun yarıçapından büyüktür.
  - N^{3-} iyonunun yarıçapı O^{2-} iyonunun yarıçapından büyüktür.
  - Mg^{2+} iyonunun yarıçapı Al^{3+} iyonunun yarıçapından küçüktür.
  - Sc^{3+} iyonunun yarıçapı Sr^{2+} iyonunun yarıçapından küçüktür.
  - O^{2-} iyonunun yarıçapı F atomunun yarıçapından büyüktür.
29. Formik asitin, HCOOH , K_a değeri $1,80 \times 10^{-4}$ tür. Formik asitin konjüge bazının K_b değerini hesaplayınız.
- $5,56 \times 10^{-11}$
  - $1,80 \times 10^{-10}$
  - $1,80 \times 10^{-14}$
  - hiçbiri
  - $3,60 \times 10^{-10}$
30. $1,00 \times 10^{-11}$ M NaOH çözeltisinin **pH** değeri nedir?
- 7,30
  - 3,00
  - 11,0
  - 7,00
  - 11,7
31. Dalga boyu 215 nm olan bir ışık, iş fonksiyonu 435 kJ/mol olan bir metal yüzeye çarptığı zaman kopan elektronların **ortalama kinetik enerjisini** kJ/mol biriminde hesaplayınız.
- 265
  - 323
  - 122
  - 87.2
  - 61.5
32. $\text{C(k)} + \text{CO}_2(\text{g}) = 2\text{CO(g)}$ tepkimesinin 1000 °C K_p ' si 167,5 dir. $\text{CO}_2(\text{g})$ 'ın dengedeki kısmi basıncı 0,100 atm olarak ölçüldüğüne göre, başlangıçta **kaç atm CO_2 gazı**, C(k) üzerine eklenmiştir?
- 2,15
  - 4,10
  - 33,6
  - 8,2
  - 167,5

33. % 20,1 AlI_3 içeren 0,512 g numuneye gümüş ilave elde edilebilecek **AgI'nin kütlesini** gram biriminde hesaplayınız.
- 0,331
  - 0,178
  - 0,235
  - 0,110
  - 0,220
34. Aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?
- O atomunun iyonlaşma enerjisi, N atomunkinden daha küçüktür.
  - F atomunun elektron ilgisi, O atomunkinden daha ekzotermiktir.
  - Ca^+ iyonunun iyonlaşma enerjisi, Ca atomunkinden daha büyüktür.
  - Al atomunun iyonlaşma enerjisi, Mg atomunkinden daha büyüktür.
  - Cl atomunun elektron ilgisi, F atomunkinden daha ekzotermiktir.
35. Aşağıdakilerden hangisi **diamanyetik değildir**?
- N_2
  - O_2
  - Be_2
  - C_2
  - Li_2
36. Cr^+ iyonunda **kaç tane elektronun** kuantum sayılarından biri $\ell = 0$ dır ?
- 5
  - 8
  - 6
  - 4
  - 3
37. Aşağıdaki molekül ve iyonlardan hangisi en **uzun karbon-oksijen bağı**nı içerir?
 CO , CO_2 , H_2CO , Cl_2CO or CO_3^{2-}
- CO
  - CO_2
  - H_2CO
  - $COCl_2$
  - CO_3^{2-}
38. Aşağıdaki moleküllerden hangisi **polardır**?
- SF_4
  - PF_5
  - CCl_4
  - XeF_4
  - BF_3
39. Aşağıdaki verileri kullanarak **Cl-Cl bağ enerjisi**nin kJ/mol cinsinden hesaplayınız.
 $\Delta H_{sub}(Na(k)) = 108 \text{ kJ/mol}$, $\Delta H_{ol}(NaCl(k)) = -411 \text{ kJ/mol}$; NaCl 'ün örgü enerjisi = 788 kJ/mol
Na(g) 'un 1. iyonlaşma enerjisi = 496 kJ/mol , Cl(g) 'un elektron ilgisi = -349 kJ/mol
- 328
  - 102
  - 298
  - 244
  - 196

40. Galvanik bir elektrokimyasal hücrede başlangıç potansiyeli + 0,412 V olarak ölçülmüştür. Hücre dengeye ulaştığında potansiyel ve akım değerleri için aşağıdaki yargılardan hangisi **doğrudur**?
- Potansiyel artmış ve akım düşmüştür.
  - Potansiyel ve akım artmıştır.
  - Potansiyel ve akım azalmıştır.
  - Potansiyel ve akım sıfır okunur.
  - Potansiyel azalmış ve akım artmıştır.

41. Saf X, Y, ve Z sıvılarının buhar basıncı-sıcaklık grafiği aşağıda verilmiştir.

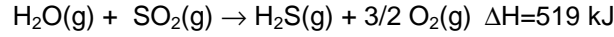
Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi(leri) **doğrudur**?

- Aynı sıcaklıkta ve aynı ortamda özdeş kaplarda buharlaşma hızı en büyük olan Y sıvısıdır.
  - Aynı koşullarda moleküller arasında çekim kuvveti en az olan X sıvısıdır.
  - Aynı sıcaklıkta, buhar basınçları $P_X > P_Y > P_Z$ şeklinde artar.
  - Eşit hacimdeki sıvıların belli bir zaman sonra hacmi en küçük olanı Z sıvısıdır.
- Yalnız II
  - Yalnız IV
  - II ve III
  - I ve IV
  - I, III ve IV
42. 10,00 mL 0,100 M CH_3COOH , 10,00 mL 0,300 M HCl , 10,00 mL 0,100 M CH_3COONa , 20,00 mL 0,150 M NaOH ve 50,00 mL H_2O 'nun karıştırılmasıyla elde edilen çözeltide **pH** nedir? $K_a(\text{CH}_3\text{COOH}) = 1,75 \times 10^{-5}$
- 7,00
  - 4,76
  - 9,24
  - 0,824
  - 13,18
43. Hidrojen atomunun iyonlaşma enerjisi 1314 kJ/mol'dür. Hidrojen atomundaki elektronun $n=4$ seviyesinden $n=2$ seviyesine geçişi sırasında **ışımının dalga boyunu** nm biriminde hesaplayınız.
- 486
  - 231
  - 376
  - 538
  - 321

44. Aşağıdakilerden hangisinde **dsp^3 hibrid** orbitalleşmesi vardır?

- SiH_4
- AsCl_4^+
- PH_3
- IF_4^+
- SF_6

45. 18,0 g H₂S (g) ve 32,0 g O₂ (g) tepkimeye girdiği zaman ısıyı kJ biriminde hesaplayınız.

- a. 51.7
- b. -274
- c. 70
- d. -1253
- e. -485.2

46. 2,0 L bir kaba 298 K de 0,80 mol NO, 1,6 mol O₂ ve 4,0 mol NO₂ gazları konulmuştur. Bu sıcaklıkta gerçekleşen $2\text{NO}_2\text{(g)} = 2\text{NO(g)} + \text{O}_2\text{(g)}$ tepkimesi dengeye ulaştığında kapdaki toplam mol sayısı 6,6 olarak ölçülmüştür. Tepkimenin bu sıcaklıktaki **denge sabitini** hesaplayınız.

- a. 1,2
- b. 3
- c. 0,1
- d. 36
- e. 5

47. Ag⁺/Ag yarı hücresinden yararlanarak tekrar doldurulabilir bir derişim pili hazırlanmıştır. Bu pil 3,50 A sağlayarak 5,50 saat çalıştığında katotta Ag kaplanmaktadır. Kaplanan Ag'ün tamamını çözmek için, 10,0 A akım kullanılarak yapılacak geri doldurulma işlemi için gerekli **süreyi** dakika biriminde hesaplayınız.

- a. 231
- b. 1,90
- c. 330
- d. 431
- e. 116

48. Aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?

- a. Alkollerin sudaki çözünürlüğü CH₃OH > C₅H₉OH > C₁₀H₂₁OH doğrultusunda artar.
- b. Ideal bir çözelti hazırlanırken entalpi değişmez.
- c. Sıcaklık arttıkça gazların sudaki çözünürlüğü artar.
- d. AgCl (k) ün sudaki çözünürlüğü CaCl₂ (k) inkinden azdır.
- e. Gazların sudaki çözünürlüğü, suyun üzerindeki gazın kısmi basıncı arttıkça artar.

49. Doymuş bir çözeltinin iyon şiddetini artırmak için çözeltiye, çökelti ile ortak iyonu olmayan bir anorganik bileşik katıldığı zaman çökeltinin **çözünürlüğü** ne şekilde değişir?

- a. Azalır.
- b. Artar.
- c. Etkilenmez.
- d. Katılan iyonla bağlı olarak azalır veya artar.
- e. Etkilenmez, sıcaklık artışı görülür.

50. Cr₂O₇²⁻ (sulu) + I⁻ (sulu) → Cr³⁺ (sulu) + IO₃⁻ (sulu) (asidik ortamda)

Verilen redoks tepkimesinin dengeleştirilmiş hali için aşağıdaki yargılardan hangisi **doğrudur**?

- a. H⁺ tepkimede tepken (reaktant) olarak yer almaktadır ve katsayısı 8'dir.
- b. OH⁻ tepkimede tepken (reaktant) olarak yer almaktadır ve katsayısı 3'dir.
- c. H⁺ tepkimede ürün olarak yer almaktadır ve katsayısı 5'dir.
- d. OH⁻ tepkimede ürün olarak yer almaktadır ve katsayısı 6'dir
- e. Tepkimede H⁺ ve OH⁻ iyonları bulunmaktadır.